

HISTÒRIA DE FIRÀTARREGA

De 1981 fins a l'actualitat

www.firatarrega.com

última actualització 01/02/2019

La **Fira del Teatre Trifulques i Xim-Xim al Carrer** va néixer l'any 1981, gràcies a la iniciativa de l'aleshores alcalde de Tàrrrega, Eugeni Nadal, i fruit d'una confluència d'idees: convertir la Festa Major de la ciutat en una gran festa; animar la gent a participar i implicar-s'hi i posar l'urbanisme de la ciutat al servei d'un projecte cultural, en aquest cas el teatre. Per tirar endavant aquest projecte, Nadal comptà, des del primer moment, amb la complicitat de Xavier Fàbregas, cap del Servei de Cinematografia i Teatre de la Generalitat de Catalunya i de Joan Font, director de Comediants.

En aquell moment històric, una sèrie de factors van contribuir a fer realitat aquest projecte inicial:

- Políticament, la reinstauració dels ajuntaments democràtics després de les primeres eleccions municipals, va impulsar les festes populars i recuperava el carrer com un espai físic d'encontre i de manifestació col·lectiva.
- En l'àmbit cultural, apareixen a Catalunya companyies de teatre i grups musicals que potencien aquesta idea. És el cas de Comediants, fundada el 1978, Vol Ras el 1980, La Vella Dixieland o El Tricicle. A principi dels 80 també es creen La Fura dels Baus, La Cubana, etc.
- Geogràficament, Tàrrrega és una ciutat propera a les grans urbs però suficientment allunyada com per a fer-hi una estada més o menys perllongada.
- El calendari també era un element a tenir en compte per organitzar la Fira. El fet de coincidir amb el final de l'estiu i el darrer cap de setmana abans d'iniciar el curs escolar, afavoria l'assistència de públic.
- Finalment, l'urbanisme medieval de la ciutat permetia donar un marc incomparable als espais d'actuació, centralitzava els espectacles al barri antic i concentrava el públic, fent-lo protagonista de l'esdeveniment.

Evolució

La festa popular que fou en els seus inicis la Fira de Teatre evoluciona i es professionalitza progressivament fins a esdevenir un fenomen sociocultural amb particularitats úniques. Amb els anys, la ciutat és reconeguda arreu per la seva cita teatral i el model pioner de la Fira és adaptat i importat en diverses ciutats de l'Estat espanyol.

Hi ha tres elements que marquen la personalitat de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrrrega:

- el caràcter festiu i popular
- el concepte de mostra d'espectacles on diferents companyies presenten les seves propostes escèniques
- el concepte de fira, és a dir, de mercat on els agents de les arts escèniques poden

comprar i vendre els espectacles que es programaran durant la propera temporada en els principals teatres i festivals.

Amb els anys, cada un d'aquests aspectes té un predomini diferent i marca diverses etapes en l'evolució de la Fira de Teatre.

Els inicis: 1981-1984

Sota la direcció artística de Comediants, la Fira és sobretot en els seus inicis una gran festa popular al carrer que combina teatre, animació, música i cultura tradicional. L'espontaneïtat, la improvisació i el voluntarisme del públic i de la mateixa organització són elements que afegeixen dinamisme a la festa. Les companyies i grups emprenen la seva participació a la Fira amb un gran entusiasme.

El 1984 Comediants deixen la direcció artística de la Fira i es perfilen ja per primer cop alguns elements claus per al seu desenvolupament futur:

- a) és el primer any que es configura un equip d'organització
- b) per primer cop hi ha espectacles en espais tancats de pagament
- c) S'inicia la Fira d'Artesania, com una oferta paral·lela per al públic assistent

Consolidació: 1985-1990

El 1985 es constitueix el Patronat Fundació Pública Municipal Fira de Teatre al Carrer, fet que dóna una nova dimensió i permet una primera estructuració organitzativa. També en aquest any es conviden els primers programadors i Comediants deixa la direcció de la Fira a mans d'un professional, tot i que la resta de l'organització continua essent voluntària.

Durant aquests anys la vessant més important de la Fira és la de festival o mostra d'espectacles, tot i que continua essent una gran festa popular, a més de desenvolupar progressivament la faceta de mercat de les arts escèniques.

La sisena edició representa el primer canvi estratègic pel que fa a l'organització. L'equip directiu es professionalitza totalment i s'incorpora la figura del gerent. La Fira és una entitat autònoma separada de la Festa Major que la va veure néixer, situació que seguirà fins la desena edició.

En aquest període, el Patronat aposta per dues directrius:

- a) Concentració d'espectacles que puguin interessar els programadors
- b) Espectacles festius que puguin captar el màxim de públic

Hi ha altres aspectes que marquen aquests anys, com l'aparició de l'Àrea de Promoció Internacional de la Fira, la figura del Cap d'Infraestructures com a responsable de l'habilitació tècnica dels espais d'actuació i de les necessitats de la ciutat, l'especialització dels espais i la relació de la Fira amb altres fets culturals com exposicions, taules rodones sobre temes teatrals, etc.

Expansió: 1991- 1998

L'11a edició marca un punt d'inflexió i un canvi en els plantejaments teòrics de la Fira de Teatre. Es produeix un relleu en l'Equip Directiu que manifesta una clara voluntat d'especialitzar i transformar la Fira, estructurada ara en Direcció Artística i Direcció Tècnica-Gerència.

Sense abandonar la idea de festa popular al carrer, la Fira s'orienta cada cop més cap a la seva vessant de mercat d'espectacles i defineix clarament la seva personalitat. La Fira comença a ser present en tots els festivals i en les grans cites teatrals, principalment europees, on es capta l'interès dels programadors d'arreu del món per visitar la Fira de Teatre. Es crea La Llotja, punt de trobada, espai de contractació, d'intercanvi entre professionals i marc idoni per al debat i la posada en comú d'aspectes teòrics. Tàrrega esdevé una cita obligada per als programadors d'arreu del món. Un altre aspecte definitori és que s'abandona la programació d'espectacles musicals amb la qual cosa es pretén també iniciar un procés d'especialització del públic.

Al llarg d'aquesta etapa se succeeixen una sèrie d'iniciatives que pretenen expandir i dinamitzar el certamen així com buscar instruments perquè Tàrrega esdevingui una plataforma de projecció per a les companyies participants i un veritable centre de difusió de les arts escèniques contemporànies. Així s'incrementa notablement el nombre de companyies participants, es crea la "Col·lecció de La Llotja" per publicar textos d'interès sobre la gestió de les arts escèniques, es posa en marxa la Mostra Europea de Teatre de Carrer, l'espai Prosceni per a la promoció de nous artistes, la programació Off i els circuits Setembre és Carrer i Projecte Alcover, s'organitzen les Jornades Professionals d'Intercanvi Artístic, s'edita "L'Èxit" amb informació detallada sobre els espectacles programats... Algunes d'aquestes iniciatives no van tenir continuïtat; d'altres amb els anys han anat evolucionant.

Aquest període es caracteritza per un creixement pressupostari important, basat en bona mesura en la generació i explotació de recursos més enllà de les aportacions públiques (captació de patrocinadors privats, ocupació de via pública, taquillaatge...).

Racionalització: 1999- 2006

A partir de 1999 la Fira inicia un procés de difusió important a l'Estat espanyol, especialment entre la professió teatral, i es fa present a la resta de fires de teatre i festivals d'arts escèniques que es duen a terme al llarg de l'any. A la Fira li és reconegut el seu paper pioner i la seva gran experiència organitzativa i es constitueix com un referent primordial per a la resta de fires de teatre de l'Estat espanyol. La Fira entra a formar part del col·lectiu de la Coordinadora de Ferias del Estado Español. Tot aquest procés de difusió a l'Estat espanyol culmina l'any 2001 amb l'entrada del Ministerio de Cultura (Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la

Música) al Patronat de la Fira de Teatre.

La Fira es redimensiona i s'inicia un procés de racionalització, tant en nombre de companyies i espais d'actuació com en d'altres aspectes. El 1999 s'organitza la primera edició del Premi San Miguel al Millor Espectacle de la Fira per votació popular, patrocinat per San Miguel.

L'any 2000, per encàrrec del Patronat, la Universitat de Lleida realitza un estudi sobre l'impacte econòmic i anàlisi de públic de la Fira. Les dades d'aquest treball indiquen que el certamen suposa un impacte econòmic per la ciutat i les comarques properes de més de 3.000.000 d'euros l'any. Alhora, l'estudi indica que l'edat mitjana de l'assistent a la Fira és d'uns 30 anys i arriba, sobretot, de dues zones geogràfiques: des de Barcelona i la seva àrea metropolitana, i des de les comarques properes a Tàrrrega. El 2004 es repeteix aquest estudi amb resultats similars que confirmen la Fira com un veritable motor socioeconòmic.

A partir del 2003, es posa un èmfasi especial en la presència de propostes escèniques que utilitzen llenguatges visuals i universals, justificat per l'increment notable dels programadors procedents tant de l'Estat espanyol com de la resta del món i, en conseqüència, per la necessitat de presentar espectacles en els quals l'idioma no sigui una barrera per a la seva exportació. A la vegada, La Llotja es converteix en un dels nuclis principals de la Fira i cada cop va guanyant més superfície i se la dota amb més serveis a causa de l'increment d'expositors i de contactes entre professionals que s'hi realitzen.

El 2005 es compleixen 25 anys de la Fira de Teatre. En el marc d'aquesta edició, a banda de la programació habitual, es van organitzar una sèrie d'actes commemoratius, amb l'objectiu de fer un reconeixement a totes les persones i entitats que van fer possible el naixement i la consolidació del certamen. Diverses exposicions i l'edició d'un llibre de retrospectiva històrica van servir per recuperar la memòria dels 25 anys. La Fira de Teatre va arribar a la seva 25a edició reconeguda com un dels mercats internacionals de les arts escèniques més dinàmics d'Europa i sens dubte el més transcendent de l'Estat espanyol.

Entre 2005 i 2008 s'organitza la primera edició del Premi Caixa Catalunya a la millor estrena votada per un jurat d'experts professionals.

Internacionalització: 2007 - 2010

Coincidint amb el relleu en la direcció artística, el 2007 la Fira emprèn un procés profund de redefinició i es marca com a directrius principals, en primer lloc, reforçar el seu posicionament en l'àmbit internacional per tal d'esdevenir un espai professional de referència i exercir lideratge en el sector de les arts escèniques; en segon lloc, i en el terreny artístic, es planteja generar una oferta atractiva i qualificada perquè els professionals que programen continuïn interessant-se per Tàrrrega, singularitzant la seva oferta i definint la seva personalitat. En aquest sentit,

el propòsit és fer una gran incidència en la creativitat, recuperar a la programació les companyies que tenen l'espai públic com a referent principal per a les seves creacions i reforçar el paper dinamitzador que la Fira pot exercir en la producció de nous espectacles i en el sector de les arts escèniques. Tot plegat s'intenta reflectir aquest mateix any 2007 amb una nova imatge gràfica corporativa que inclou la nova marca **FiraTàrrrega** i l'eslògan complementari **territori creatiu**.

És en aquest període que es vehiculen diversos ajuts a noves produccions a través de les línies de crèdit de l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC). El 2007 es materialitza la primera Residència Creativa amb la Cia. Deambulants (que inaugura el certamen d'aquell any) amb una estada de tres setmanes a la ciutat que permet a la companyia finalitzar el procés de producció de l'espectacle. També en aquest any es posen en marxa els Espais d'Empresa, on les empreses distribuïdores privades poden mostrar els seus catàlegs d'espectacles. El 2008 s'inicien els Laboratoris de Creació (primera edició amb la Reial Cia. de Teatre de Catalunya) que afavoreixen la producció de nous espectacles, sobretot de carrer, i que compten amb tot el suport logístic, tècnic i de difusió de la Fira.

L'activitat de la Fira s'orienta d'una manera cada vegada més clara cap al sector professional, sense menystenir evidentment la part ludicocultural que suposen per als milers d'espectadors els quatre dies del certamen. El 2007 es posa en marxa el Club dels Professionals, un nou espai de trobada informal per als professionals acreditats durant els dies de la Fira. La maquinària de la Fira treballa al llarg de tot l'any per a les companyies i per als professionals programadors i té un clara vocació de liderar projectes en l'àmbit internacional. Fruit d'això és, per exemple, l'acord d'intercanvi el 2008 amb el British Council per donar a conèixer les arts de carrer britàniques (Getting on the map) a la península i per projectar artistes catalans en aquell país; o la realització aquest mateix 2008 del projecte transfronterer **Meridians**, liderat per la Fira i en el qual participen 7 altres festivals europeus. Es tracta d'una xarxa que té l'objectiu de materialitzar la producció conjunta de tres espectacles i l'exhibició en els diferents festivals que hi participen. El projecte compta amb una subvenció de la Unió Europea dins el marc de Cultura 2000. El 2009 la Fira organitza, conjuntament amb l'ICIC, les I Jornades Tècniques d'Arts de Carrer i de Circ, de caràcter formatiu i adreçades a les companyies i professionals del sector. Així mateix, aquest any s'estableix un acord d'intercanvi amb el govern del Québec que suposa, entre altres coses, la presència d'una comitiva de professionals d'aquella regió a Tàrrrega.

També és en aquest període que FiraTàrrrega intensifica la seva acció per millorar les condicions en les quals es realitzen els espectacles en els diferents espais d'actuació, tant en el terreny tècnic com de les condicions de comoditat per als espectadors. D'altra banda s'aprofundeix l'estratègia d'expandir els espais d'actuació fora del nucli urbà. El 2007 es programa per primer cop un espectacle fora de la ciutat, concretament al nucli agregat de la Figuerosa. El 2008 aquesta experiència s'amplia, amb un espectacle al Talladell i un espectacle en una carretera local als

afores de la ciutat. El 2009 es programa un conjunt d'espectacles singulars al turó de sant Eloi, un espai natural que no s'havia utilitzat mai abans.

Exhibició, Suport a la Creació i Formació: 2011 - 2018

A partir de 2011, recollint i aprofundint les principals línies d'actuació dels anys precedents i amb la voluntat explícita d'oferir un veritable servei públic integral i de qualitat als professionals del sector, s'estructura un nou projecte artístic i de gestió que descansa sobre tres pilars bàsics: l'exhibició, la producció i la formació.

Pel que fa a l'exhibició, es vol donar continuïtat al llarg recorregut de FiraTàrrega com a mercat internacional de les arts escèniques, fent especial incidència en les arts de carrer i en les propostes no-convencionals i deixant espai al treball dels creadors emergents, per confegir una oferta d'espectacles que sigui capaç d'atreure l'interès del públic però també dels centenars de professionals nacionals i internacionals que s'acrediten en cada edició de la Fira. Al mateix temps FiraTàrrega segueix treballant de manera intensa en la generació de nous mercats i circuits d'exhibició, principalment internacionals, per als artistes que programa. Sovint l'estratègia passa la creació de focus internacionals en cada una de les edicions de la Fira, com ara la Vitrina Iberoamericana (2011), el Focus Nòrdic (2012), el Focus Mèxic (2013) que van comportar la presència a Tàrrega de delegacions de professionals d'aquelles procedències.

En termes de producció artística, el 2011 es posa en marxa el programa de **Suport a la Creació** que vol aglutinar sota el mateix paraigua conceptual els Laboratoris de Creació, les residències artístiques i tota l'acció relacionada amb les coproduccions transnacionals, oferint les infraestructures i els serveis de la Fira als creadors que tenen la voluntat de treballar en l'espai públic. En aquesta etapa tenen continuïtat alguns dels projectes de coproducció que, com el de Meridians, es van iniciar en el període anterior. També es propicien experiències de coproducció directament amb centres de creació o festivals que deriven en la gestació d'espectacles com ara *Gravity*, amb el Greenwich & Dockland londinenc (2011) i *Bring the ice*, amb el centre circense suec Subtopia(2012). El 2014, i per primer cop en 34 anys, la Fira assumeix un espectacle de producció pròpia per inaugurar l'edició, dirigit pel creador xilè Ignacio Achurra (*La ira dels peixos*), una reflexió sobre la diversitat cultural i la resistència dels pobles.

La formació és una de les novetats importants d'aquest període, en què s'ofereixen diversos cursos i tallers, molts d'ells vinculats a les companyies que participen en el programa de Suport a la creació i que estan adreçats a artistes i sovint també a tota la ciutadania. Però el punt culminant d'aquesta línia d'acció de la Fira és l'organització, conjuntament amb la Universitat de Lleida, del **Màster de Creació en Arts de Carrer**, la primera edició del qual s'inicia el gener de 2013 amb 8 alumnes i una trentena de professors. Aquesta experiència biennal pionera en l'àmbit europeu ofereix formació universitària de tercer grau de cara a la professionalització dels

artistes en l'especialitat de les arts de carrer. De forma subsidiària s'ofereixen cursos d'especialització universitària vinculats a alguns dels mòduls d'aquest Màster.

En l'àmbit professional, la Fira organitza, lidera o té presència en diversos projectes orientats sobretot a la internacionalització d'artistes i professionals i també per reforçar el paper com a plataforma per al debat sectorial. Destaquen el projecte europeu **Carrer** (Euroregió Pirineus - Mediterrània) al voltant d'arts de carrer i arts en l'espai públic (2014); l'intercanvi d'artistes amb el festival londinenc **Greenwich & Docklands** (2014); el **Fresh Street #1** (2015), el primer seminari europeu per al Desenvolupament de les Arts de Carrer, organitzat conjuntament amb Circostrada; el projecte **Circus Arts and Street Arts Circuit - CASA** (2016), programa europeu de cooperació entre professionals del circ contemporani i de les arts de carrer; el **Projecte Radar ACE/PICE** (2017) per captar gestors culturals, directors, líders d'opinió i creadors de tendència de diversos festivals internacionals; el **Focus FiraTàrrega** al festival xilè SantiagoOff (2018-19).

En el terreny artístic i de mercat, FiraTàrrega consolida un relat molt vinculat a les arts de carrer, a les creacions visuals i a la no-convencionalitat escènica. Els darrers tres anys d'aquesta etapa se centren temàticament i artísticament al voltant de tres dels trets definitoris de les arts de carrer: la interculturalitat (2016), la participació (2017) i l'espai públic (2018).

Pel que fa a xarxes, destaca l'impuls i el lideratge inicial de la **Plataforma Arts de Carrer** (2015) que agrupa els festivals catalans que tenen una programació caracteritzada per la presència d'espectacles a l'espai públic.

En el terreny comunicatiu es treballa per millorar l'accessibilitat a la programació artística. S'impulsa i es dinamitza la presència de la Fira a les xarxes socials i es generen (2013) els "Itineraris artístics recomanats" que volen ser una guia perquè cada tipologia de públic pugui trobar fàcilment els espectacles del seu interès. Així mateix es consoliden mecanismes d'avaluació de l'impacte de la Fira entre els seus públics: l'Enquesta de Contractació de companyies per una banda i l'Enquesta de Satisfacció de Públic, Professionals i Artistes, per una altra.

El 2011 es fa la darrera edició del Premi San Miguel al Millor Espectacle per votació popular. Aquest mateix any, però, s'institueix el Premi Ramon Roca Boncompte a Estudis de Gestió Cultural que té la seva darrera edició el 2015. El 2012, coincidint amb l'entrada d'un nou patrocinador, es convoca la primera edició del Premi Moritz a la millor estrena d'arts de carrer, votada pels professionals acreditats.

Cronologia organitzativa

- 1981** **Alcalde:** Eugeni Nadal
Direcció artística: Comediants
- 1984** **Coordinador grups:** Juli Ochoa
- 1985** **Constitució del Patronat de la Fira**
President del Patronat: Eugeni Nadal
Director: Llorenç Corbella
- 1986** **Gerent:** Pau Llacuna
Programació: José M. Ávila
- 1987** **President del Patronat:** Joan Amézaga
Programació: Francesc Rosell
- 1991** **President del Patronat:** Frederic Gené
Director tècnic - Gerent: Manel Montañés
Director artístic: Frederic Roda
- 1996** **Director artístic:** Ramon Simó
Director de Promoció: Toni González
- 1998** **Gerent:** Pau Llacuna
- 1999** **Director artístic:** Joan Anguera
- 2003** **Director artístic:** Llorenç Corbella
President del Patronat: Joan Amézaga
- 2007** **Director artístic:** Jordi Colominas
- 2011** **Presidenta del Consell d'Administració:** Rosa M. Perelló
Director executiu: Pau Llacuna i Ortínez
Director artístic: Jordi Duran i Roldós
- 2012** **Director executiu:** Oriol Martí i Sambola
- 2019** **Director executiu:** Lau Delgado Vilanova
Directora artística: Anna Giribet Argilès

Premis obtinguts

1983 Premi Plaça Major concedit per la Comissió d'Ensenyament de la Diputació de Barcelona i l'Escola Superior de Tècnics d'Animació Sociocultural i Turística.

1983 Diploma Turístic de Catalunya, atorgat pel Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya, en reconeixement de la destacada contribució de la Fira al foment del turisme a Catalunya.

1983 Premi Nacional d'Activitats Teatral, atorgat per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, per l'activitat teatral desenvolupada en la temporada 1982-83.

1984 Premi Extraordinari, concedit per la Diputació de Lleida i compartit amb la Fira de l'Escultura al Carrer.

1999 Premi a la Promoció atorgat pel Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida.

2000 Premi Esma, concedit per l'Escola de Turisme Esma de la Universitat de Girona a la Fira de Teatre de Tàrrrega, per la seva organització altament professional, per l'interès social en la promoció d'una destinació i per la dinamització d'altres sectors i professions.

2000 Premi Cambra, concedit per la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Tàrrrega.

2002 Premi a la millor pàgina web de les fires de Catalunya, concedit pel Departament de Treball, Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya i la Federació de Fires de Catalunya.

2003 Premi Àngel de Bronze de la Comunicació a Catalunya. Premi Especial del Jurat, concedit per l'Escola Superior de Relacions Públiques de la Universitat de Girona i el diari El Punt, per ser el mercat internacional de les arts escèniques més important del sud d'Europa.

2004 Premio Zapatilla de Artez, concedit per la revista d'arts escèniques ARTEZ al Servei de Premsa de la Fira de Teatre, per "la seva eficàcia, disposició i facilitat per a la comunicació" en l'edició de 2003.

2005 Distinció "Gran Persona de Lleida", concedida per l'Associació dels Armats de Lleida.

2005 Premio Umore Azoka, concedit per la Feria de Artistas Callejeros del Humor, de Leioa (Euskadi), per la trajectoria de 25 anys de la Fira de Teatre.

2005 Premi Culturàlia, concedit pel Centre de Cultura de Tàrrega a la millor tasca de promoció cultural i ciutadana.

2008 Premi Abacus, concedit per la Cooperativa Abacus a la trajectòria de la Fira en favor de la cultura.

2011 Laus de Bronze a la imatge de FiraTàrrega 2010, obra de l'estudi Miquel Puig.

2011 Premi Junceda d'il·lustració a la imatge de FiraTàrrega 2010, obra de l'estudi Miquel Puig.

2011 Premi SIES TV al millor spot de televisió de comunicació cultural 2010 (Producció: Benecé).

2012 Premi SIES TV al millor spot de televisió de comunicació cultural 2011 (Producció: Benecé).

2012 Premi Funde a l'Activitat Artística o Cultural més destacada

2013 Premi Continuarà de TVE a la direcció artística de FiraTàrrega

2014 Premi Francesc Candel de la Fundació Lluís Carulla a l'espectacle *Close encounters of the different kind* produït per FiraTàrrega i l'Oficina d'Acció Social i Ciutadania de Tàrrega (OASIC)

2015 Premi Junceda d'il·lustració a la imatge de FiraTàrrega 2014, obra del dissenyador Marc Vicens.

2018 Premi Aster de Comunicació Empresarial de l'Escola de Negocis ESIC, per defensar la cultura teatral amb una comunicació innovadora,

Bibliografia

- AADD. "Tourism, branding and attractiveness of regions" dins *Policy Handbook on How to strategically use the EU support programmes, including Structural Funds, to foster the potential of culture for local, regional and national development and the spill-over effects on the wider economy?* Pàg. 50 European Agenda for Culture. Work Plan for Culture 2011-2014. Working Group of UE Member States Experts on Cultural and Creative Industries. European Union, abril 2012
- AADD. *CASA. Circus and Street Arts Circuits. Spain Multimedia Market Guide*. CASA, 2016. Project funded by the European Commission
- BADIA, Carmina; CLOP, Mercè i JUÁREZ, Francisco. *Economia i cultura. Enquesta sobre l'impacte econòmic i anàlisi del públic de la 20a Fira de Teatre al Carrer de Tàrrrega*. Edició: Fira de Teatre de Tàrrrega, Institut d'Estudis Ilerdencs i Caixa Catalunya. Col·lecció de la Llotja, 7. Tàrrrega: 2001. ISBN: 84-89943-49-4. Edició quadrilingüe
- BONET, Lluís. *Estructura del sector teatral a Catalunya*. 229 pàgs. Centre d'Estudis de Planificació. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Barcelona: 1991. ISBN: 978-84-393-1767-8
- BURGUET ARDIACA, Francesc. "Les perifèries teatrals", dins el volum *Barcelona, Metròpolis Mediterrània*. Quadern Central, 17 (pàgs. 91-94). Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1985 ISSN: 0214-6215
- CARREÑO, Tino. *La gestión de festivales en tiempos de crisis: análisis de las estrategias financieras y laborales e impacto de la recesión económica*. Tesi doctoral elaborada sota la direcció del Dr. Lluís Bonet Agustí. Programa de Doctorat en Gestió de la Cultura y del Patrimoni. Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona. Abril de 2014. Premi Ramon Roca Boncompte 2014 a Estudis de Gestió Cultural. Dipòsit legal: B 13088-2014 <http://hdl.handle.net/10803/134819>
- COLOMBO, Alba. "FiraTàrrrega (Teatre al Carrer)". Pàgs. 95 - 112, dins el volum *Gestión cultural. Estudios de caso*. (DDAA). Barcelona: Editorial Ariel, col·lecció Patrimoni. 1a edició: novembre de 2008. ISBN: 978-84-344-2226-1
- COLOMBO, Alba. *Cultural Impact Perception. A model proposal for intangible impact assessment. Una proposta d'avaluació de política pública a través de l'anàlisi d'impactes culturals d'esdeveniments culturals entesos com a actes d'implementació*. Tesi doctoral elaborada sota la direcció d'Alfons Martinell Sempere. Programa de Doctorat en Ciències Socials. Gestió i Administració de Polítiques Socials i Culturals. Universitat de Girona. Setembre de 2012. Dipòsit legal: Gi. 1627-2012 <http://hdl.handle.net/10803/94146>
- HAEDICKE, Susan C. *Contemporary Street Arts in Europe. Aesthetics and Politics*. 220 pàgs. Palgrave Macmillan. Hampshire (UK): 2013 ISBN: 978-0-230-22026-3
- JUÁREZ RUBIO, Francisco; RIBALTA, Mike. "Fira de Teatre al Carrer de Tàrrrega. Untersuchung der wirtschaftlichen Auswirkungen" Pàgs. 93 - 104, dins el volum *Handbuch Event-Kommunikation. Grundlagen und Best Practice für erfolgreiche Veranstaltungen*. Erich

Schmidt Verlag. Berlin: 2007. ISBN: 978-3-503-10300-3

- JUÁREZ RUBIO, Francisco; RIBALTA, Mike. "Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega. A performing arts market" Pàgs. 153 - 170, dins el volum *Facets of contemporary event management. Theory & practice for event success*. International University of Applied Sciences Bad Honnef. Bonn: 2008. ISBN: 978-3-86796-027-4
- LLACUNA, Pau. *Repensar la organizaci3n de un festival. Reflexiones en voz alta desde la experiencia y las lecturas: Fira Tàrrega como modelo de buenas pràcticas*. A/E, Ediciones DocumentA/Escénicas. Córdoba (Argentina): 2017. 236 pàgs. ISBN: 978-987-46047-8-1
- LLACUNA, Pau; OTAL, Mª Luisa i RIBERA, Eduard. *Fira, festa, festival. Evoluci3n d'un concepte. Informe hist3ric de 20 anys de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega*. Edicions de la Universitat de Lleida. Lleida: 2003. ISBN: 84-8409-973-3. Edici3 bilingüe
- MARTÍ SAMBOLA, Oriol. "Cultura i perifèries. FiraTàrrega, per exemple". *URTX. Revista Cultural de l'Urgell*, núm. 23. Museu Comarcal de l'Urgell. Tàrrega: 2009
- MARTÍ SAMBOLA, Oriol. "Ruralpower (o como centrarse en la periferia)". *Música para camaleones. El Black Album de la sostenibilidad cultural*. Pàgs 94-97. Editat per Transit Projectes el febrer de 2013 ISBN 978-84-615-9060-5.
- MIR, Conxita; JARNE, Antonieta; SAGUÉS, Joan; VICEDO, Enric. *Diccionari biogràfic de les Terres de Lleida. Política, economia, cultura i societat. Segle XX*. Alfazeta. Lleida: 2010. ISBN: 9788493771553
- MONTAÑÉS, Manel. "La Fira de Tàrrega. Cr3nica d'una transgressi3n". Pàgs. 93-95 dins *Transversal*. Revista de Cultura Contemporània, núm 3. Lleida: 1997 Departament de Cultura de l'Ajuntament de Lleida, juny de 1997. ISSN: 1137-716X
- PALLARÈS, Aída; PÉREZ, Manuel. *El carrer és nostre. Un viatge per la hist3ria recent de les arts de carrer i un parèntesi per pensar on són*. Raig Verd Editorial. Ciclogènesi, 9. Barcelona: 2017. ISBN 978-84-16689-48-4
- PÉREZ DE OLAGUER, Gonzalo. *Fira de Teatre al Carrer · Tàrrega*. RBA-La Magrana. Barcelona: 2005. ISBN: 84-7871-495-2
- RIBALTA, Mike. "FiraTàrrega: 7 years following our audience". Pàgs. 241-250, dins el volum *Handbuch Erlebnis-Kommunikation. Grundlagen and Best Practice für erfolgreiche Veranstaltungen*. Erich Schmidt Verlag. Berlin: 2016 ISBN: 978-3-503-16640-4 Ebook ISBN: 978-3-503-16641-1

Audiovisual

- *La feria de las ilusiones*. Reportatge emès dins el programa *Espejo Pùblico* el 14 de setembre de 2003. Antena 3 Televisi3n. Durada: 8:56
- *Caçadors d'emocions*. Reportatge emès dins el programa *Escena* el 16 de setembre de 2003. Canal 33 – Televisi3 de Catalunya. Durada: 9:38
- *23ª Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega*. Reportatge emès dins el programa *Continuarà* (La 2, TVE), el 18 de setembre de 2003. Durada: 5:02

- *Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega*. Reportatge emès dins el programa *Entre bastidors* (Punt 2. Televisió Valenciana) el 20 de setembre de 2003. Una producció de Tabarka Media per a la Televisió Valenciana. Durada: 10:39
- *Tots al carrer! Tàrrega 1981* Documental de Josep Giribet, realitzat el 2005 per Xavi Figueras emès el setembre de 2006 a TV3. Producció: Televisió de Catalunya, SA, Bausan Films, SL i Calidos. DVD. Durada: 52:00
- *26ª Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega*. Reportatge emès dins el programa *La mandrágora* (La 2, TVE) el 17 d'octubre de 2006. Durada: 5:01
- *Entrevista a Jordi Colominas, nou director de FiraTàrrega*. Realitzada per Vilaweb TV i publicada el 4 de setembre de 2007. Durada: 5:59
- *La metamorfosi de Tàrrega*. Reportatge de Carles Guàrdia i Lourdes Guiteras, emès el 16 de setembre de 2007 al programa *30 minuts* (TV3). Durada: 33:00
- *El teatre a l'euroregió: Tàrrega, encreuament de camins* Reportatge realitzat per Mola TV - Montcau Produccions, S.L. i publicat a You Tube el 16 de gener de 2008. Durada: 9:31
- *FiraTàrrega 2008. Presentació i entrevista al director Jordi Colominas*. Realitzada per Vilaweb TV i publicada el 10 de setembre de 2008. Durada: 3:53
- *Tàrrega, jardí de meravelles*. Reportatge realitzat per Vilaweb TV i publicat el 15 de setembre de 2008. Durada: 6:25
- *Especial FiraTàrrega 2009* Programa *Ànima* (TV3) emès en directe des de Tàrrega, el 10 de setembre de 2009. Durada: 32:32

Other references

- DENOU, Violeta, *En Teo viatja per Catalunya* (còmic il·lustrat). Grupo Editorial Ceac. Barcelona: 2002 ISBN 978-84-4800-402-6

DOSSIER ELABORAT PER

Àrea de Comunicació

FiraTàrrega

T +34 973 310 854

comunicacio@firatarrega.com

www.firatarrega.com